

ЗАЈЕДНИЧКА СЕДНИЦА КРИВИЧНОГ И ГРАЂАНСКОГ ОДЕЉЕЊА ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА

ПРАВНИ ЗНАЧАЈ ВЕШТАЧЕЊА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА КОЈЕ НИЈЕ У РАДНОМ ОДНОСУ У СТРУЧНОЈ УСТАНОВИ ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ¹

Вештачење извршено од стране вештака – физичког лица ангажованог на основу уговора о делу закљученог са вештаком – правним лицем, уписаним у Регистар правних лица за обављање послова вештачења, не може се сматрати вештачењем извршеним од стране тог правног лица.

Образложење

У пракси судова појавило као спорно питање да ли су испуњени услови из Закона о судским вештацима („Службени гласник РС“ бр.44/2010) за обављање вештачења када вештачење у одређеној области у име правног лица врше физичка лица (уписана у Регистар судских вештака физичких лица) која директор правног лица ангажује уговором о делу – извршењу конкретног вештачења односно, да ли се и ова лица могу сматрати лицима запосленим код тог правног лица а у смислу одредбе члана 9. став 1. тач.2) Закона.

Одредбама члана 9. Закона прописани су услови под којима послове вештачења може да обавља правно лице. Услови су да је правно лице уписано у регистар надлежног органа за делатност вештачења у одговарајућој области и да су у том правном лицу запослена лица која су уписана у Регистар вештака која једино у име правног лица и могу да обављају послове вештачења.

У складу са одредбама члана 13. Закона, решење о именовању вештака (након утврђивања испуњености услова за именовање) доноси и Регистар вештака води министарство надлежно за послове правосуђа. У пракси, Министарство правде утврђује испуњеност услова да су у правном лицу запослена лица на основу поднетих копија пријава М1 и М4.

¹ Види и пресуду Врховног касационог суда Рев 2 1168/2015 од 28.1.2016. године којом је потврђена пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2155/13 од 26.5.2014. године у којој је, између осталог, **налаз вештака који није запослен** код стручне установе за вештачење – оцењен ка налаз вештака физичког лица, а не као налаз стручне установе за вештачење.

http://www.vk.sud.rs/sr/solr-search/page/results?redirected=213&court_type=vks&matter=19®istrant=31&subject_number=1168%2F2015&date_from%5Bdate%5D=&date_to%5Bdate%5D=&keywords=&phrase=&sorting=by_date_down&results=10&level=0

Доследним тумачењем наведених одредаба може се закључити да послове вештачења у име правног лица може вршити само физичко лице и то само оно које је запослено код тог правног лица. Нема дилеме да се под „запосленим лицем“ сматра свако оно које са овим правним лицем као послодавцем има закључен уговор о раду на неодређено или одређено време а у складу са прописима о раду и као такво је пријављено надлежним организацијама обавезног социјалног осигурања. Питање је да ли се „лицем запосленим у правном лицу“ у смислу цитираних одредаба, може сматрати и оно физичко лице коме је извршење одређеног посла – вештачења у неком конкретном предмету, поверено по основу уговора о делу са правним лицем те следствено, да ли се у том случају вештачење обављено од овог физичког лица сматра вештачењем обављеним од стране установе или правног лица коме је и поверено одлуком у судском поступку.

Овај суд сматра да се у овој ситуацији вештачење обављено од стране вештака физичког лица не може прихватити као вештачење обављено од стране правног лица које га је ангажовало, него само вештачењем тог физичког лица. Ово тим пре што је одредбом члана 199. став 1. Закона о раду прописано да послодавац са одређеним лицем може да закључи уговор о делу ради обављања послова **ван делатности послодавца** а који имају за предмет самосталну израду или оправку одређене ствари, самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла. Уговор о делу закључен из делатности правног лица у смислу цитиране одредбе био би ништав.

Сматрајући да је одговор на ово спорно питање од значаја за рад свих судова без обзира на материју у којој се поступа, Заједничка седница Кривичног и Грађанског одељења Врховног касационог суда на седници одржаној 8.6.2016. године заузела је наведени правни став.

(Правни став утврђен на заједничкој седници Кривичног и Грађанског одељења Врховног касационог суда 8.6.2016. године)